

Trồng nấm bằng rơm rạ

Tính thích ứng của kỹ thuật

Ở hầu hết các quốc gia Châu Á mà cây lúa là cây trồng chính, thì rơm rạ rất sẵn, và giá mua bán cũng phải chăng. Rơm rạ dùng làm nguyên liệu cơ bản cho việc trồng nấm. Các loài nấm có khả năng phân giải các chất hữu cơ mà các vi sinh vật khác không làm được. Nấm ruộng hay nấm rạ thông thường và nhiều loại nấm khác, sinh trưởng tốt trên phân trộn chế biến từ rơm rạ.

Tính hiệu quả của kỹ thuật

Sản xuất nấm cho thu nhập đáng kể, và tận dụng được nguồn lao động dư thừa ở nông thôn. Các chất hữu cơ còn lại sau khi thu hoạch nấm đem bón cho đất như phân hữu cơ.

Giảng giải kỹ thuật

Rơm rạ dùng làm vật liệu nền chính để trồng nấm. Đầu tiên, nó được chế thành phân trộn, bao gồm rơm phân gà, urê, cám và thạch cao. Với mỗi tấn rơm khô, trộn thêm 100kg phân gà, 50kg cám, 12-15kg urê, và 10kg thạch cao.

Chế phân trộn ngoài trời

Làm ẩm

Cắt ngắn rơm khô với độ dài 10-20cm và ngâm với nước (2-3 ngày vào mùa xuân, 6 tháng sau khi rơm đã được cắt, và 1-2 ngày vào mùa thu ngay sau khi thu hoạch lúa).

Chất đông và đảo

Phân trộn được chất đông, để cho ngấu khoảng 15-20 ngày vào mùa thu, và 20-25 ngày vào mùa xuân. Trong suốt thời gian này, phân trộn phải được giữ ẩm và được đảo đi đảo lại nhiều lần để các chất đều được trộn kỹ và có hàm lượng ẩm đều nhau khắp cả trên lẫn dưới đông, và làm điều hoà nhiệt độ. Khi nhiệt độ ở giữa đông lên tới 70⁰C, thì phân trộn cần đảo lại.

Những luống nấm trong phòng

Thông thường, luống nấm được rải 110kg phân trộn/1m².

Khử trùng và kiểm tra phẩm chất

Khi phân trộn đã được rải lên luống trồng nấm, thì nó cần được tiệt trùng bằng cách nâng nhiệt độ lên tới 58-60⁰C trong 4-6 giờ. Sau đó, nhiệt độ cần được duy trì ở 48-55⁰C trong 6-8 ngày để làm cho phân trộn chín ngấu.

Thời gian sinh sôi của nấm

Khi gieo nấm, thì nhiệt độ phân trộn chỉ còn dưới 25⁰C. Giống nấm cần được rải đều trong các lớp phân trộn. Khoảng 30% giống nấm được rải ở lớp phân trộn thứ ba dưới cùng, 30% cho lớp phân trộn thứ ba ở giữa, và 30% trên mặt lớp phân trộn thứ ba. Còn 10% nên để rải lên bề mặt của phân trộn còn lại. Số lượng giống nấm tối ưu là 2-3kg (6-8 pounds) cho 300kg phân trộn.

Sau thời gian sinh sôi, nhiệt độ phân trộn phải giữ ở 25-28⁰C. Độ ẩm không khí phải đạt khoảng 90-95%. Luồng sẽ được che kín toàn bộ bởi sợi nấm sau 10-15 ngày.

Việc chuẩn bị đất và bao bọc

Vật liệu bao bọc để chứa cụm nấm phải được chuẩn bị bằng cách trộn mùn sét và than bùn với tỷ lệ 8:2 (v/v). Độ pH tối ưu của đất bao bọc là 7,0-7,5.

Để trừ khử mốc và các vi sinh vật khác, đất bao bọc cần được khử trùng bằng cách hấp nóng nó trong vòng 5-6 giờ ở nhiệt độ 60-65⁰C hay 1 giờ ở nhiệt độ 80⁰C.

Việc bao bọc phân trộn và giống nấm cần phải dày khoảng 2,5-3,0cm. Sau khi bao bọc, nhiệt độ thích hợp cho sự sinh trưởng của sợi nấm là 25-28⁰C.

Chăm sóc và thu hoạch

Độ thoáng và nước tưới vừa phải vô cùng quan trọng trong việc duy trì mức nhiệt độ và độ ẩm phù hợp cho nấm. Đến lúc thu hoạch, nhiệt độ không khí cần được duy trì ở mức 15-16⁰C.

Chú ý: Sau khi tất cả nấm đã được hái, thì phòng nuôi nấm và các vật chứa của nó cần phải được khử trùng bằng hơi nước và được để ngỏ để ngăn ngừa bất cứ mầm bệnh nào có thể làm hại đến vụ nấm sau.

Theo Nông nghiệp Việt Nam